

beheer & verhuur synagoge ◀
www.synagogewinsum.nl ◀

▶ projecten rond joods erfgoed
 ▶ www.sjoelplein.nl (site in opbouw)

de winsumse sjoel

voorproeven

De laatste nieuwsbrief in het kader van erfgoedproject Tikoën van juli 2010, verwees naar een mogelijk allerlaatste nieuwsbrief ter gelegenheid van de opening van de synagoge eind 2010. Die termijn is niet gehaald, maar aan het prille begin van 2011 kijken Stichting Behoud Synagoge Winsum en Stichting Een Joodse Erfenis in het nulnummer van deze 'nieuwe' nieuwsbrief toch gezamenlijk terug op het turbulente jaar dat achter ons ligt. Het resultaat van alle inspanning is de recente oplevering van de restauratie en daarnaast is er natuurlijk ook de herinnering aan het zo succesvol verlopen Tikoën-project.

Uiteraard richten we de blik ook vooruit. Zo toont deze nieuwsbrief een voorproefje van wat er voor het nieuwe jaar 'op stapel' staat, zoals de officiële opening van de synagoge en samenwerking van beide stichtingen, o.a. ten aanzien van de verschijning van een gezamenlijke nieuwsbrief. Een nieuwsbrief met herkenbare opzet, een nieuwe naam en driemaandelijks verschijningspatroon. De foto die we als beeldmerk voor de 'nieuwe' nieuwsbrief introduceren is dit voorjaar gemaakt tijdens ons kunstproject Yerushah Ketanah en toont het schilderij in wording van Sjoukje van Houten uit Leusden. We gaan haar later dit jaar nog vragen hoe zij terugkijkt op die workshops in Eenrum.

Wat valt er nog meer te proeven in dit nulnummer van 'De Winsumse Sjoel'? Wat betreft de eerste amandel-oogst wordt ons geduld nog een poosje op de proef gesteld. Wel blikken we vooruit op de opening van de synagoge dit voorjaar. En samen met de voorzitter van Stichting Behoud Synagoge Winsum, de heer Adri Dees, proberen we ons ook een beeld te vormen over wat er voor plannen zijn ten aanzien van het toekomstige gebruik. Wie voorafgaand aan de officiële opening vast een voorproefje wil nemen en bereid is om wat kleine onvolkomenheden op de koop toe te nemen, is alvast welkom. Het heeft natuurlijk zo zijn eigen charme om tot de eerste gebruikers te behoren ... én ... uw verbeter-suggesties die zijn natuurlijk welkom!

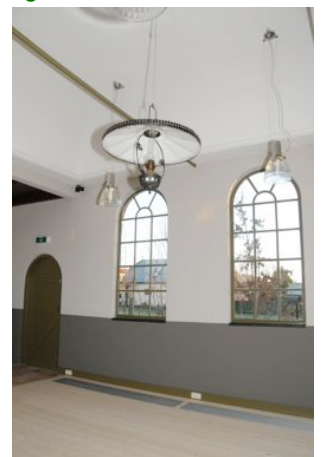

n.a. de vries-amandelboom

Op 25 november geplant, staat de amandelboom de volgende ochtend al met zijn jonge voeten in de sneeuw (volgens onze boomdeskundige kan dat geen kwaad). De pers besteedde ruim aandacht aan het planten van de amandelboom in de tuin van de synagoge. Zowel de scheppende kinderen van CBS De Meander uit Sauwerd, als de schrijvers van het boekje over de in Winsum geboren SDAP-politicus van Joodse afkomst Nathan Albert de Vries en zijn echtgenote Agnes Bruins kwamen daarbij in beeld. De amandelboom bij de synagoge gaat vanaf maart volgend jaar een rol spelen in het onderwijsproject 'Ver-telboom' tijdens de Nationale Boomfeestdag.

eerste fase restauratie voltooid

Na zo'n acht maanden noeste arbeid werd op 3 december de eerste fase van de restauratie afgesloten. Wat betreft afwerking en inrichting moet er nog het nodige gebeuren, maar dat gaat vooral om wat kleine onvolkomenheden zoals schilder- en voegwerk (plankje hier en spijkertje daar). Ook het meubilair is al aangeleverd, veertig stoelen en tien tafels. Voor wie vast ervaren wil hoe de ruimte in gebruik bevalt (en klinkt) en wel wat kleine ongemakken voor lief wil nemen, kan dat voorafgaand aan de officiële opening al vast eens uitproberen. Neemt u hier-voor dan telefonisch contact op met de beheerder, de heer Alrich Nienhuis, via nummer 0595-442764.

weer open

Sinds 2006 buiten gebruik, wordt de kleine Winsumse plattelands synagoge in de loop van komend voorjaar opnieuw in gebruik genomen. De 19^e-eeuwse eenvoud en relatieve armoede waren leidende motieven bij het restauratietraject. Hierdoor komt het accent vooral te liggen op de daadkracht en innerlijke overtuiging waarmee de Joodse mannen van 'het eerste uur' hun schouders hebben gezet onder de bouw van hun eigen sjoel. Hoe Stichting Behoud Synagoge Winsum de officiële (her)opening wil vormgeven, kunt u lezen in nieuwsbrief nr. 1 van maart 2011.

de agenda

januari t/m maart 2011

zondagmiddag 20 maart

Donateursdag met ontvangst in de synagoge en inleiding door restauratiedeskundige Berend Raangs (uitnodiging met nadere informatie volgt)

woensdagmiddag 23 maart

Ontvangst van onderwijsgeevenden in (de tuin van) de synagoge tijdens de Nationale Boomfeestdag met inleidingen over erfogoededucatie en het onderwijsproject 'Vertelboom' van St. Een Joodse Erfenis (uitnodiging met nadere informatie volgt)

aan het woord: voorzitter sbsw

Ook van mijn kant enige bespiegelingen over een, voor de voormalige synagoge, belangrijk jaar.

Vorige jaar omstreeks deze tijd tastte de Stichting Behoud Synagoge Winsum (SBSW) voor wat betreft de voorgenomen restauratie nog geheel in het duister. We wisten niet hoe de inschrijving van de drie aannemers zou verlopen en we hadden nog maar beperkt toezeggingen van subsidiegevers. We spraken elkaar moed in, werkten hard aan het bestek en maakten een 'bidbook' om fondsen te werven. Dat kwam allemaal tot stand dankzij inspanningen van tal van vrijwilligers die op een verzoek daartoe ieder terstond ingingen en daar vele uren aan hebben besteed.

Alleen al dat is het waard om daarvan de positieve invloed te ervaren. Daardoor wordt zo'n project meer dan een hobby van een enkeling. Nee, het wordt door vele mensen gedragen en zal straks bijdragen aan het welzijn van de regio. Daarenboven waren er de bijdragen van het maandelijkse activiteitenprogramma van erfgoedproject Tikoën, de opbrengsten uit de verkoop van de zeefdruk van Aizo Betten, de haringactie van de Herensociëteit Winsum en niet te vergeten de donateuraanmeldingen.

Dit voorjaar werd duidelijk dat de beschikbare subsidie en de geraamde kosten elkaar naderden en konden we echt beginnen met het restauratieproject. Er waren vele weken nodig om het werk uit te voeren en te voltooiën. Na sloop van later aangebrachte bouwelementen bleek het 19e-eeuwse bouwwerk nog een aantal geheimen en tegenvallers voor ons in petto te hebben. Eén van die geheimen is de antieke olielamp, die ook weer kosteloos voor ons gerestaureerd werd. Daarnaast moet ook gemeld worden dat de aannemer en onderaannemers de bouwwerkzaamheden met de grootste zorg tegen bescheiden tarieven hebben verricht.

Stap voor stap begon het gewenste resultaat steeds meer vorm te krijgen. Begin december vond de oplevering plaats en de komende maanden gaan we vast proefdraaien met de exploitatie. Wie de ongemakken van een nog aarzelende organisatie voor lief neemt is nu al welkom. Het gebouw is immers bedoeld voor onze huurders uit de wijk en de regio.

Daarnaast gaat Stichting Een Joodse Erfenis zich bezighouden met programmering van thematische activiteiten rond het lokale Joodse erfgoed. Voor de gezamenlijke donateurs van Stichting Behoud Synagoge

Winsum en Stichting Een Joodse Erfenis organiseren wij voorafgaand aan de officiële opening in de maand

maart een ontvangst in de synagoge met een toelichting op het bouwproject door onze restauratiedeskundige, de heer Berend Raangs. Ook hopen wij afgevaardigden uit het onderwijsveld van Winsum al in een vroeg stadium te

mogen ontvangen. De datum van de officiële opening is nog niet bekend. Nadere informatie hierover en over het bijbehorende openingsprogramma tot de zomer maken wij in de loop van de maand maart bekend.

Ik houd u op de hoogte!

A. A. Dees

gezamenlijk beleid

Stichting Behoud Synagoge Winsum staat als beheerder/eigenaar borg voor de fysieke aanwezigheid (en toegankelijkheid) van Joods erfgoed in de openbare ruimte en Stichting Een Joodse Erfenis draagt zorg voor de ontwikkeling en organisatie van culturele en educatieve projecten rond het erfgoed. Samen sta je sterker. Hoe die samenwerking van beide stichtingen vorm gaat krijgen zal de toekomst leren, maar als eerste aanzet daartoe vindt u hier alvast het voorproefje van onze gezamenlijke kwartaal nieuwsbrief. Daarop aansluitend hopen wij komend jaar ook verdere mogelijkheden voor samenwerking te onderzoeken wat betreft een gezamenlijk donateurs- en vrijwilligersbeleid.

over de drempel in 2011

In Winsum wordt dankzij hulp van velen in 2011 een diep gevoelde wens realiteit als komend voorjaar de oude sjoel zijn deuren opnieuw kan openen. De periode die daaraan vooraf ging was lange tijd onzeker. Toch is de terugkeer naar de oorspronkelijke bouwvorm van 1879 inmiddels een feit. Dit maakt een haast verloren geschiedenis weer toegankelijk. Ook maakt het de weg vrij om nieuwe doelstellingen en plannen rond instandhouding van het Joodse erfgoed te ontwikkelen.

Tot slot willen wij iedereen die ons de afgelopen periode op welke wijze dan ook heeft geholpen op ons pad, hetzij door steun, participatie of getoonde belangstelling, heel hartelijk bedanken voor zijn of haar bijdrage. Ook willen wij alle lezers van onze nieuwsbrief bij deze een heel gezond en gelukkig Nieuwjaar toewensen.

opmerkingen of vragen ?

Plaats uw reactie op www.sjoelplein.nl of neem contact op met het secretariaat van St. Een Joodse Erfenis,

e-mail: sjoelplein@home.nl of telefoon: 0595-441671.

Nieuwsbrief **de winsumse sjoel** is een gezamenlijke uitgave van St. Behoud Synagoge Winsum en St. Een Joodse Erfenis en verschijnt vanaf 2011 viermaal per jaar in de maanden maart, juni, september en december.